

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 12 K.
Félévre 6 K.
Negyedévre . . . 3 K.
Hirdetési díj: Egyhasábos
petítor egyszeri hirdetése
15 l. Közlemények sora 40 l.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI,
KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**

**Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.**

Szerkesztőség és
:: kiadóhivatal ::
Kósch Árpád
könyvnyomdája
Eperjes, Fő-u. 59.
:: Telefon-szám 16. ::

BÉKE.

Írta dr. Novák István, m. püspök.

A karácsony szent ünnepe immár másodízben fekete. Ezidén is, akárcsak tavaly, a béke szent ünnepén állig fegyverben állunk, elszántan a további küzdelmekre, zajos, véres harcokra.

Élesre köszörült szuronyokról verődik vissza a bethlehemi csillag szelid fénye. Ágyúk bömbölése, puskák ropogása, sebesültek szívettépő jajveszékélése, haldoklók rémes hörgése zavarja meg a szent Karácsony szent éjjelének nyugodalmat csendjét, áldásos békéjét.

Szent Karácsony szent estéje, a család örömteljes, boldog estéje szomorúbb még a tavalyinál is. Még több szülő gyászol, még több hitves és ara zokog, még több ártatlan árva siránkozik, mint tavaly.

Több a gondunk, több a nehézségünk, nagyobbak megpróbáltatásaink.

Hazánk épségéért, dicsőségesen uralkodó ősz királyunk trónjának szilárdságáért, nemzeti fejlődésünk szabadságáért belementünk a nagy küzdelembe, vállaltuk az ádáz tülekedés nagy terhét és viseljük minden következményét.

Most, hogy túl vagyunk a nehezén, hogy ellenségeink megsaporodott számával szemben is diadalra vittük fegyvereinket, béke után sóvárgunk.

Sohasem kerestük a háborút, mindig a békét munkáltuk s így mi sem természetesebb, mint hogy most is örömmel üdvözöljük a békét.

Tudtunk békében élni, nem irigyeltük a mások jólétét, nem vetettünk gáncsot senkinek, nem gátoltuk a mások szabad fejlődését. Csak a jogos önvédelem legelemibb ösztöne adta kezünkbe a fegyvert, hogy ezzel kezünkben védjük meg az élethez való jogunkat s mindazt a sok és szent erkölcsi értéket, ami a nemzeti élet fogalmának tartalmát teszi.

Hála az isteni Gondviselésnek és hős fiaink hősiességének, diadalmasan átestünk a legkeményebb megpróbáltatásokon. Bebizonyítottuk, hogy érdemesek vagyunk mindazon javakra, amelyekért küzdünk. Megmutattuk, hogy bár a béke munkálását tartottuk főfeladatunknak, ez nem gyengeségünk érzetéből fakadt, mert kézzelfogható nyomatókat is tudunk adni szavunknak.

A küzdelem már eldőlt — a mi javunkra. Az elért eredményeket nem teheti már vitássá senki. Mi voltunk a megtámadottak és mi vagyunk a győzők. Végigküzdöttük a harcnak minden elképzelhető módját s az eredmény az, hogy csorbítatlanul dughatjuk vissza hüvelyébe kardunkat.

Győztünk, s ha most béke után sóvárgunk, vágyunk nem a gyenge szorongó aggodalmából, hanem a nobilis erőnek önértetéből táplálkozunk.

Csak addig indokolt minden küzdelem, míg az erőviszonyok kétségesek. Ezért vesztette el ez a háború már régen jogosultságát. Erkölcsi fölényünket oly lesújtó módon bizonyítottuk be, legyőzhetetlenségünknek annyi tanújelét adtuk, hogy csak konok elvakultság áltathatja magát sikerekkel. Csak gonosz elvetemültség törekedhet mindenáron arra, hogy újabb lehetőségek kitalálásával nyújtsa e szörnyű világháborút, szaporítsa a gyászt és ontsa a vért.

Sok, mérhetetlen sok szenvedés és gyász szakadt ránk e világháborúval, de nem mi idéztük fel. Mi csak bátran szembenéztünk a sok bajjal. Eltűrtünk mindent a nagy és szent cél érdekében, amely legszentebb javaink biztosítása.

A békét kívánjuk, de nem minden áron. A küzdelmet elszántan álljuk s készek vagyunk még további áldozatokra is. Mindenki tegye meg kötelességét azzal a hősiességel, amellyel e rettenetes viaskodást megkezdte.

A világháború nagy kötelességeket ró mindenkire, egyesre és társadalomra egyaránt. Ezeknek hűségese teljesítése biztosítja, közelebb hoz gigászi erőfeszítésünk céljához, a végső győzelemhez s ezzel az áldásos békéhez.

Erőre, elsősorban erkölcsi erőre van szükségünk, amely lendületet, nagy elhatározásokat termel, áldozatok hozására képesít.

A szent Karácsony szent estéjén a bethlehemi csillag útmutatása mellett fordítsuk tekintetünket a béke Fejedelmének barlangja felé. Itt találhatjuk fel, innen szívhatjuk magunkba azokat a nélkülözhetetlen erkölcsi erőket, amelyek áldozatos lelkeket nevelnek. Itt tanulhatjuk meg, hogy vannak eszmék, amelyek az egyén érdekkörét messze túlszárnyalják s amelyek megvalósítása sokszor csak az egyén önfeláldozása által lehetséges.

Keresztény erények — hősi erények. Hősiesség elhatározások, önfeláldozásnak nevelői.

Ezekre van szükségünk nekünk és jóakaratra ellenségeinknek, hogy konok elvetemültségükből kivetkőzve adjanak szívükben helyet az emberies érzésnek és ne hurcolják vérpadra saját fiaik százezreit. Ne áltassák magukat hiú reményekkel, ne biztatgassák egymást a végső győzelemmel.

A győzelem a mienk. Küzdöttünk a kivívásáért és elszántan fogunk küzdeni a megtartásáért és így lesz meg a békénk, amely a jóakarátú emberek osztályrésze.

Csengey Gusztáv.

Az idő kereke futva-fut, mindennap javít és elront valamit a földön; ráírja nevét a természet keretébe foglalt minden kis atómra; néha zajjal, néha anélkül boronálja végig a világot, de megállani nem áll meg soha.

Ezek a gondolatok élednek és sietnek gyors egymásutánban lelkünkben, midőn a fehér hajú, ősz szakállú Csengey Gusztávra gondolunk, a régi időkől, még az «út-törők» világából ittmaradt dalnokra, aki dacára annak, hogy a halhatatlanok légkörét szívta, dacára annak, hogy egy egész ország lelkét képes volt lágy szeretettel végigsimítani, vagy ha úgy kívánta a hon érdeke, végigostorozni — már meglátszik az idő ölelése.

Deres feje egy megfutott életpályáról beszél, melyet a nagyvilág azáltal tett leginkább termékennyé, hogy több fájdalom elszívására tanította, mint amennyit várt és kevesebb jutalomban részesítette, mint amennyit remélt; villogó, beszédesebb szeme pedig végtelen sok könnyről, melyek szívébe hullottak alá akkor, midőn dal, virág fakadt a lelkében, mely továbbfejlődésre várt.

De igazságtalanok lennénk a kedves «Csengey bácsival» szemben, ha csak ennyi lenne a mondanivalónk. Igen, az idő nagy hatalom, mely az anyagi világban feltétlen erővel bír; de van valami, ami még ezt is túléli, amely nem ismeri az aláhanyatló napot, a jégbe zárt örök csendet, s ez a szellem. Csengey Gusztávnak a szelleme még mindig a régi. Az örök változás törvénye elszedhette tőle ifjúságát, elszedhette tőle a fekete hajfürtöket, el a ruganyos testet, de a legfőbbet, az örök értékkel

birót nem: a szívét, lelkét. És itten Csengey Gusztáv kilép az idő keretéből, alakja megnő, óriássá válik, megszűnik benne az ember.

Ilyen volt a lelke kora ifjúságában is, mint mostan; ilyen 1877-ben is, midőn a Petőfi-Társaság nagybecsű irodalmi munkásságáért tagjai közé vette fel őt. És most, 1915. decemberében is, midőn a Petőfi-Társaság *tiszteletbeli tagjává* megválasztotta, a régi szellemi frisséget, rugékonyságot találjuk meg nála.

Gyönyörű karácsonyi meglepetés ez, melyet csak egy olyan költő kaphat meg, mint amilyen Csengey Gusztáv! Gyémántköve ez ötven és egynehány éves írói működésének!

Az egész ország csendes, de annál bensőbb öröme kíséri mostan koszorúzott költőnkert ért eme kedves meglepetést, mely az agg költőt csak a minap érte. Ez főképen azonban a mi örömünk és büszkeségünk, mert közöttünk él, mert írói munkásságának nagyobb fele éppen eperjesi tartózkodására esik.

Igen, a mi közönségünk Csengey Gusztávval együtt örül és amidőn ezt teszi, lelkébe titkon beoson a hála és a szeretet a nagy költő iránt, aki annak idején a szabadságért való szeretetet öntötte a mostani földtrentető háborúban küzdő fainak a lelkébe.

Értesülésünk szerint ez alkalomból a Széchenyi-kör irodalmi szakválasztmánya küldöttségileg is, Gömör János elnök vezetése alatt, üdvözölte a koszorús költőt, aki megható szívvel fogadta azokat a mély meggyőződésből fakadó és meleg szeretetről tanúskodó szavakat, melyek kifejezői voltak azon általános, iránta való hódolatnak és elismerésnek, mely mindegyikünknek ott lobog a szíve mélyén.

TÁRCA.

A Rajna tündére.

(Heinétől.)

Nem tudom, hogy mit jelent az,
Oly szomorú a kedvem,
Egy rege a régen multból
Felizgatja a lelkem.

A levegő oly hűs, borult
És a Rajna lassan foly,
A hegy csúcsa megcsillámlik
Az esti fény sugarától.

A legszebb lény, egy ifjú lány
Űl odafenn csodásan,
Aranyékszere mint ragyog!
S játszik aranyhajával.

Aranyfésű a kezében
S dalt énekel hozzája,
Melynek csodahatalmasan
Hangzik melódiaja.

A hajóst a kis hajóban
Vad fájdalom fogja el,
Nem tekint már a sziklára,
Fölfelé néz, oda fel!

Azt hiszem, hogy a hullámár
Csónakostól nyelte el,
Míg fölötte a Loreley
Csábítóan énekel!

Fordította: Osváth József.

Magamban...

(Eminescu Mihálytól.)

Magamban óhajtottalak szeretni,
Néma valék s mit sem szóltam neked.
Azt gondoltam, így tetszik majd te néked,
Mert azt árulta el nekem szemed.

De már elég a hallgatás, a szívem
Szavakba önti fájó vágyamat,
Elmerülök lelkednek hő tüzeiben,
Hiszen szeretsz és gondolsz rám sokat!

Nem látod-e, hogy ég szájam a szomjtól,
És visszatükrözi a két szemem
A fájdalom érzelmeit te néked,
Te drága kincsem, én egyetlenem!

Egy lehelettel sóhajom lehűtöd
S kacagva üzöd gondomat te el, —
Fájdalmamat oszlasd el már egészen:
Jövel, borulj a keblemre, jövel!

Románból: Osváth József.

Versengés.

(Horatiusból.)

HORATIUS: Amíg neked kedves voltam,
S amíg más a karjaiban
Nem tartotta hőszi nyakad,
Lenéztem a királyokat!

LYDIA: Míg téged más nem érdekelt
S nem állottam Kloé megett,
Én a híres szép Lydia
Büszkébb voltam, mint Ilia.

Eperjesi Vöröskeresztes kitüntetések.

A háború ezernyi küzdelmét és szenvedését semmi sem kíséri annyira önfeláldozóan és elválaszthatatlanul nyomon, mint a Vöröskereszt-egyletek. Joggal lehetne nevezni ezeket a háború negatívumjainak, melyeknek az a hivatása, hogy «visszafordítsák», amit a háború fonák helyzetbe hozott.

A háború és a Vöröskereszt-egyletek egymással ellentétes munkát végeznek, de egymást szükségképpen ki is egészítik, mint a fényt az árnyék, mint a hegyeket a völgy és így tovább. Lehet csak elképzelnünk is áldásosabb működést a háború szilaj, tomboló dühében, mint a Vöröskereszt-egyleteknek csendes, új életet keltő tevékenységét?

Háborúval Vöröskereszt-egyletek nélkül egy lépést sem lehetne előre tennünk, csakis sírokat ásunk. Amint pénzzel, végtelen embertömegekkel, vadsággal és ravaszsággal nem lehet diadalmasodni erkölcsi erő nélkül, éppen úgy a háború is csak üres mondattá zsugorodnék össze, ha nem lenne meg fundamentumának legbecsesebb alkatrésze: a Vöröskereszt-egylet.

Igen, a háború legbecsesebb alkatrésze a Vöröskereszt-egylet áldásos működése, mert míg az anyagi javak, a pénz, az embertömeg, a kitartás... a háború továbbfolytatásának az eszközei, addig a Vöröskereszt-egylet tevékenysége maga a *kiengesztelő béke*; paizs a háború fegyvereivel szemben, maga az eszme az anyag durvaságában.

Ilyenek után egészen természetes, hogy a Vöröskereszt-egyletek tisztviselőinek a legnagyobb elismeréssel tartozunk és lehető legnagyobb lelki örömmel vesszük tudomásul mindazon kitüntetések, melyet egyes tagjait érik. Hiszen ők azok, akik fáradságot nem ismerve, ideális lélekkel, önmegettagadással végzik égetően fontos kötelességüket; ők azok, akik hálára kötelezik az új életre kelőket; akik hitet ébresztenek a kétségbeesettekben; akik vérrel töltik meg a halovány arcot és akik megvigasztalják a megbénultakat.

Ez mind olyan poétikusan hangzik, hogy az ember esetleg azt gondolja, hogy ez mind nem is olyan végtelen nehéz. Igen ám, csak hogy a toll csak

HORATIUS: Most mint szeret a trák Kloé,
Oly ének nincs, mint az övé.
Érte, ha kell, meg is halok,
Ha boldogságot nyújthatok.

LYDIA: Hisz egy lángtól égünk mi is,
Én s a dicső szép Kalaisz;
Érte akár kétszer halok,
Ha boldogságot nyújthatok!

HORATIUS: S ha a régi hő szerelem
Összekötne téged velem,
S szőke Kloét ha elhagyom,
Ajtód nyitva található?

LYDIA: Bár csillagnál szebb ő nekem
S neked játék a szerelem,
Haragodtól bár szenvedek:
Halálba is veled megyek.

Osváth József.

Három kis karácsonyi történet.

Az utcának gázlámpái mosolyogva világítottak be az éjszakának mindenkit megbékéltető szent csendjébe. A felhők meg megállottak az ég peremén és kíváncsian néztek le a földre; hol egy pillanatra megpihenni látszott az élethez, hol egy pillanatra embernek érezte magát az ember. Karácsony éjszakája volt. Az utcák néptelenek és nesztelenek voltak. Mindenütt halálos csend. Csak a kőfalak, a kivilágító ablakok mögött volt öröm, boldog csevegés.

Az ég kinyitotta száz és száz apró szemét

halovány rajzá
gyadtan kísér
kereszt-egylet

Csakis a le
hatunk itten a
sültek ezen a
sárosiak, ha eg

A BUDAPEST
számaiból tud
ceg, mint az
kereszt-egylet
kereszt sárosm
tonai egészség
kiváló érdeme
hadiéki ményes
mánozta.

A díszjelvé
d. u. 3 órakor
Lehet-e szebb
csak kívánni is
feláldozó lelkek

Mielőtt a k
keznénk, nem
hogy legalább
Ernőnérel, a
nyárol és dr.
orvosról s a
külön is meg

Róluk, min
vezető szelleme
és méltánylás
csak áldozatké
hosszú, türelmes
tűz fellobbanó
megpróbáltatás
szív melege, me
lelki megnyugva
16-hónapos, er
kedésére pillant

A kitünteté
A Vöröske
díszjelvényével
Dr. Baumöhl a
Dúzs Mária, a V
ságának elnö
dr. Ferbstein M
választmányár
Gömör János, a

és gyönyörköd
szép az ember,
nem bántva, ha
osztva és a síny
örülőkkel. Mily
egymásban a te
egyre vért!

Mindenütt c
sággal üti a tiz
lassan a sok ap
lárok, lámpák
kicsiny álma ke
repül a magas é

Az idő már éj
egy sovány, kop
elő és rongyait
téli szél vézna te
Nyugtalanul meg
merre? Lába ny
ő úgy gondolja,
kacagnak a háta
zavarja meg a c
denütt csend és

Egy nehéz tá
olykor-olykor be
hetetlen szavaka
mint a frissen es
olajágával vissza
pirosak, mint a vé
Simogassatok en
hajlék álma és
apró dallal, mint

halovány rajzát adja a valónak itten; csak bágyadtan kíséri a képeket mankóján a Vöröskereszt-egyletek áldásos ténykedéseit.

Csakis a legnagyobb melegség hangján szólhatunk itten azokról, akik kitüntetésben részesültek ezen a téren; és mennyivel inkább, ha sárosiak, ha eperjesiek azok!

A BUDAPESTI KÖZLÖNY e hó 19. és 21-iki számaiból tudjuk, hogy Ferenc Szalvátor főherceg, mint az osztrák-magyar monarchia Vöröskereszt-egyleteinek védnökhelyettese, a Vöröskereszt sárosszegyei fiókegyete tagjainak a katonai egészségügy körül a háborúban szerzett kiváló érdemeik elismerésül a Vöröskereszt hadiékítményes díszjelvényeit díjmentesen adományozta.

A díszjelvényeket az eperjesieknek 23 ikán d. u. 3 órakor osztották ki karácsonyfa alatt. Lehet-e szebb, méltóbb karácsonyi ajándékot csak kívánni is eme fáradságot nem ismerő, önfeláldozó lelkeknek!?

Mielőtt a kitüntetettokról külön is megemlékeznénk, nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt, hogy legalább néhány kedves szóval *Görgey Ernő*-né, a Vöröskereszt-kórház főnökasszonyáról és dr. *Holénia* Gyula népfelkelő ezred-orvosról s a Vöröskereszt-kórház igazgatójáról külön is meg ne emlékeznünk.

Róluk, mint az eperjesi Vöröskereszt-egylet vezető szellemeiről csakis a legnagyobb szeretet és méltánylás hangján szólhatunk, hiszen nemcsak áldozatkészségről van itten szó, hanem hosszú, türelmes munkáról, melyet nem a szalmatűz fellobbanó lángja hevít, hanem a sok megpróbáltatáson megacélosodott szamaritanusi szív melege, mely szent megelégedéssel és belső lelki megnyugvással tölti el a lelket, midőn az 16-hónapos, eredményekben gazdag tevékenységére pillant vissza.

A kitüntetettek névsorát itten közöljük:

A Vöröskereszt hadiékítményes II. osztályú díszjelvényével lettek kitüntetve:

Dr. Baumöhl Zsigmond, Vöröskereszt:

Dúzs Mária, a Vöröskereszt-kisegítő-kórház bizottságának elnöknője, Eperjes;

dr. Ferbstein Márk, a Vöröskereszt vármegyei választmányának orvosa, Eperjes;

Gömöry János, a Vöröskereszt-Egyl. titkára, Eperjes;

Görgey Ernőné, a Vöröskereszt-kórház főnökasszonya, Eperjes;

dr. Groszmann Dezső, a Vöröskereszt-kórház önkéntes orvosa, Bártfa;

Hartsár Péter, a Vöröskereszt-fiókegyet elnöke, Kiszseben;

dr. Horovitz Imre, a Vöröskereszt-kisegítő-kórház oszt.-orvosa, Eperjes;

Kolosa Miklós, a Vöröskereszt-fiókegyet elnöke, Girált;

dr. Mankovics Rezső, a Vöröskereszt-kisegítő-kórház önkéntes orvosa, Bártfa;

Németh László, a Vöröskereszt-fiókegyet elnöke, Bártfa;

dr. Propper Izidor, a Vöröskereszt-fiókegyet ápolónői tanfolyamának vezetője, Kiszseben;

dr. Rácz Dezső, a városi kórház h. igazgatója, Eperjes;

Ruttkay Aladárné, Vöröskereszt-fiókegyet társelnöknője, Kiszseben;

Schönvitzky Gyuláné, Vöröskereszt-fiókegyet társelnöknője, kórházi főnöknő, Bártfa;

ö.zv. semsei Semsey Boldizsárné, a Vöröskereszt-fiókegyet elnöke, önkéntes ápolónő, Eperjes;

Tahy József, a Vöröskereszt-fiókegyet társelnöke, Eperjes;

Tahy Józsefné, a Sárosvármegyei Vöröskereszt-választmány elnöke, Eperjes;

Vogel Béla, a Vöröskereszt-fiókegyet pénztárosa, kórház adminisztratív ügyei vezetője, Eperjes.

A Vöröskereszt hadiékítményes ezüst díszérmét a következők kapták:

Barcs Emma, Beretvási Semsey Karola, Czigány

Ella, Flachbart Eugénia, Gallé Gáborné, Gundel-

fingén Stefánia, Hunyady Gyuláné, Kaminszky

Janka, Kiszely Erzsébet, Körtvélyessy Irén,

Mangesius Mária, Mészáros Márta, Nitsche

Frigyesné, Péterffy Katalin, Piller Margit,

Schönwiesner Jánosné, Spillenbergné Barnáné,

Szutórisz Margit, Vogel Béláné, Zenger Ilona,

Zorger Gizella, Bánó Aladárné, ö.zv. Barcs

Sándorné, Czabalay Mária, Divald Magdolna,

Fricsovsky Lászlóné, Glasner Mórné, Halász

Jánosné, Imre Gézáné, Kissóczy Mátyásné, Kósc

Juliska, Lichtig Blanka, Mészáros Lajosné, Nebesni

Melánia, Péter Margit, Petz Rózsai, Psenicska

Emma, Spaldon Irma, Szilárd Jolán, Tydor Paula,

Zavatzky Irén, Zohler Jánosné, M. Derkics

Winfrida apácafőnöknő, M. Petrik Paulina apáca-

főnöknő, önkéntes ápolónőknek; Rácz Henrikné,

Semsey Miklósné, Böhm Brunó üdítő-állomás vezetőinek, Balázs József Vöröskereszt-kórház gondnoka, önkéntes ápolónak, Hajdu Gyula önkéntes ápolónak, Sztavrovsky Pál önkéntes ápolónak, Szmandray János önkéntes ápolónak, Fricsovsky László önkéntes ápolónak, Gyulai Emil Vöröskereszt-kórházirodatisztjének, Szelecsán János önkéntes ápolónak, Zólyomy Pál önkéntes ápolónak, Vöröss Sándor Vöröskereszt-kórház adminisztrációs ügyei vezetőjének, dr. Wallentinyi Samu Vöröskereszt-kórház adminisztrációs ügyei vezetőjének.

A Vöröskereszt hadiékítményes bronz díszérmével a következők lettek kitüntetve: Bányász Karola, Fleischmann Mórné, Gyurján Gitta, Himics Anna, Csitiaka nővér, Früstök Margit, Herlinda nővér, Popják Ilona, Szuhár Irén.

A «Pénzintézeti Központ»-ról.

Régóta vajdó kérdést akar a kormány most megoldani. Esztendőnk óta, de a közelebbi múlt években sok szó esett nálunk a pénzintézetek reformjáról. A Balkán-háború kitörésekor támadt krízis tömegesen pusztította a gyöngye lábon állott bankokat és szövetkezeteket. Mindenki érezte, hogy kell valamit tenni és nem lehet tovább tűrni a felelőtlen pénzintézeti gazdálkodásnak azt a módját, mely állandó és komoly veszedelme a nemzeti vagyon egy igen jelentékeny részének. Azt is érezte mindenki, hogy nemcsak az emberekben vannak itt hibák és fogyatékoságok, hanem mélyebben gyökerező bajok is vannak pénzintézeti és hitelszervezetünkben. A kormány törvényjavaslata a Pénzintézeti Központról a régi és nagy problémát ismét odaállította a közérdeklődés előterébe.

A Pénzintézeti Központnak nagyszerű munkakört szánt a kormány. A Központnak tagja lenne önkéntes belépés folytán minden vidéki pénzintézet, tulajdonképeni tőkét a kormány adná.

A Pénzintézeti Központ szövetkezeti formája.

A törvényjavaslat lényege az, hogy a pénzintézetek szövetkezeti formában létesítendő oly autonóm szervek birjanak, amelynek feladata a tagjai sorába lépő pénzintézetek *kezelésével*

és gyönyörködni kezdett a bűnös földben: «Mily szép az ember, ha lecsillapodott kedéllyel, mást nem bántva, hanem inkább sajátját mással megosztva és a sínylődöket magához öelve, örül az örülőkkel. Mily szép az ember, ha meglátjuk egymásban a testvért és nem kívánunk egyre, egyre vért!»

Mindenütt csend. Az óra nehéz egyhangúsággal üti a tizenegyet. A szobákban kialszik lassan a sok apró gyertya, elálmosodnak a csillárok, lámpák és helyettük a boldogság ezer kicsiny álma kezd kigyúlni a szivekben és repül, repül a magas ég felé...

Az idő már éjfél felé járhat, mikor egy kapuból egy sovány, kopott szinekből öltözött férfi jön elő és rongyait összébb, összébb húzza, mikor a téli szél vézna testébe hasít. Siet az éjszakába. Nyugtalanul megy előre, maga sem tudja hová, merre? Lába nyomán a hó meg-megroppan és ő úgy gondolja, hogy nevetnek rajta, gúnyosan kacagnak a háta mögött. Hátrafordul. Senki sem zavarja meg a csendet. Seholy semmi nesz. Mindenütt csend és béke.

Egy nehéz táská lóg le az oldaláról, melybe olykor-olykor belenyúl és eközben folyvást értetlen szavakat mormog: «Legyetek tiszták, mint a frissen esett hó; fehérek, mint a békeesség olajágával visszatérő galamb... Ne legyetek pirok, mint a vér és rozsdások, mint az én lelkem. Simogassatok engem, mint a szelid családihajlék álma és töltsetek el szívetemet sok-sok apró dallal, mint a természet a fáradt vándort,

ki ölébe megpihenni tér... Jaj! Ne nyomjátok úgy lelkemet, ne fojtogassatok!...»

Azután ismét a táskába nyúl Kiszed onnét egy marék sárga pénzt: mind arany. Bambán néz maga elé, kihúzza kezét a táskából és a megfagyott, havas kövekre egy-egy aranyat ejt el. Folyvást értetlen szavakat mormol: «Miért vagytok oly hidegek, miért oly barátságtalanok? Azért talán, mert senkinek a könnyét nem szártottátok fel; azért talán, mert utasorából folytatok be? Vagy talán azért, mert kerültem az embereket, kerültem a békeességet nyújtó karácsony melegét?...

«Jordaki Ámbrus, kelj fel! Már rég nem ült arcodon ilyen szent mosoly! Hallod-e, kelj fel; vagy megfagyottál talán? Arcod sápadt, mint elszórt aranyod, tested hideg, mint volt a szíved. Hallod-e, kelj fel!»

Jordakit rázzák, költögetik. A ruháján és a havon apró vércsíkok látszanak. Arca nevet. Megüvegesedett, halott szemében pedig néhány megfagyott könnycsepp veri vissza a kelő napnak első sugarát.

*

A háziúr palotában lakott és a szobájában hatalmas karácsonyfa díszelt. A kőművesnek a lakása pedig alul a pincelakásban volt. Kis odújában csak néhány gyertya hirdette a Megváltó születését és néhány mézeskalácsnál oda többet a Jézuska nem hozott.

A palotában két kis leány alig tud az örömtől hová lenni: nem tudja, miben gyönyörködjék

inkább. A babákban-e, vagy talán a képeskönyvben, a gyönyörű angyalkákban-e, melyek ott repkedtek a gazdagon, szépen feldíszített karácsonyán, avagy az édes, finom cukorkákban, melyek oly csábítóan nevetgéltek ezüstpapiros öltözetükben? — Lent a pincelakásban három kis vézna gyermekarc búsul és egyre kérdezi: «Mondd csak apám, nálunk miért nincsen olyan szép karácsonyfa, mint odafenn. Hozzánk miért nem repül le a Jézuska? Rosszak voltunk talán, hogy nekünk semmit sem hozott, vagy tán nem szereti Ő a szegényeket?»

Az apának és anyának a szó a szívébe nyilallik: nem szól egy szót sem egyik se, hanem búsan néz maga elé...

Fent a palotában a két kis leány az első benyomások után elálmosodik és aludni tér; lent a három kis gyermek szintén elszenderedik és átálmódja azt, amit átélnie nem lehetett.

... Másnap a háziúr gyermekei a földalatti lakásban vannak. Kis gyermekszívükkel nem tudják felfogni, hogy miképp is lehet az, hogy a Jézuska ide le nem hozott semmi, semmi szépet. Pedig hát a kőműves gyermekei oly jók, oly kedvesek! Nem tudják megérteni, hogy miképp is lehet az, hogy vannak egyes emberek, akiket a sors nem kegyel, akik hiába várják a karácsony apró örömeit és melegét: az csak nem jön el hozzájuk!

... A háziúr gyermekei gyorsan felfutnak a palota márványlépcsőin, beszaladnak a karácsonyfas szobába és — maguk sem tudják miért —

és a kisebb tőkével működők ellenjárásával odahatni, hogy tőkeerőjükkel arányban álló működést fejtsenek ki, a természetes körzetük körébe eső gazdasági érdekek kielégítésével foglalkozzanak, egyes üzletágaik között mindenkor kellő arány álljon fenn és betéteik a lehető legnagyobb biztonságot nyújtó módon helyeztessenek el.

A Központ célja, hogy tagjait rendkívüli időkben és rendkívüli körülmények között, amikor hitelszükségletüket a rendes hitelforrásokból nem tudják kielégíteni, hitellel lássa el és támogassa, míg a kedvező pénzvizonyok idején a Központ tőkéit oly módon helyezné el, hogy azok bármikor folyóvá tehetőek.

Mindazok az intézetek, amelyek a Központ tagjává válnak, saját tőkéjüknek minden 250,000 koronája után egy 4000 kor. névértékű üzletrész átvételére lennének kötelesek, amely üzletrészek tíz év alatt egyenlő évi kamatmentes részletekben volnának törlesztendőek. Ezenfelül az állam százmillió korona összegű üzletrészt vesz át, úgy, hogy ezáltal biztosítva lenne, hogy az új intézmény olyan tőkeerővel rendelkezék, amely képessé tegye a reá váró feladatok megoldására. Az állam a 100 millió koronán kívül még további 25 millió koronát, mint veszteségi tartalékalapot fog az új intézmény rendelkezésére bocsátani oly célból, hogy a létesítendő Központnak módja legyen a jelenlegi rendkívüli helyzet folytán előállott nehézségek között erre a rászoruló intézeteket az átmeneti időben fokozottabb mértékben támogatni.

A Pénzügyminiszter elnökét a király nevezi ki.

A Központ elnökét a pénzügyminiszter javaslatára a király nevezi ki. Az igazgatóságnak két alelnöke lesz, a Központ tagjai sorába tartozó pénzügyintézetek ügyeit hivatásszerűen intéző férfiak sorából. A két alelnökön kívül lesz tízenegy választott tag és pedig a tízmilliót meg nem haladó saját tőkével bíró intézetek fognak együttesen választani öt igazgatósági tagot, a tízmillió koronát meghaladó saját tőkével bíró intézetek szintén öt tagot, míg további négy tagot a közgyűlés a pénzügyminiszter jelölése alapján fog választani. Az intézetnek külön vezérigazgatója is lesz, akit szintén a közgyűlés választ. Lesz azonkívül felügyelő-bizottság nyolc taggal, választmány

kezükbe veszik a sok szép babát, képeskönyvet, játékszert, motort... és szaladnak ismét oda, ahová nappal is csak komoran süt a nap; hol karácsonykor sincs öröm, csak fojtott hangulat; hol három kis gyermek ábrándozik nagy paloták díszes karácsonyfáiról...

A háziúr gyermekei és a kőműves vézna porontyai együtt vannak. Mikor a bábú összecsapja két kis kezét, mikor a motor szaladni kezd, hangosan nevetnek és tapsolnak... és nem tudják, nem sejtik, hogy ők azok, akik megtalálták az utat, mely az élet boldogságához vezet.

*

Fodor Zoltán egyheti szabadságot kapott a harctérről karácsonyra egy hosszú, küzdelmes év után. A vasparipa beleszaladt a végtelen sín-párba és vitte, repítette magával a harcban edzett, vitéz hadnagyot.

Fodor Zoltán az úton átgondolta képzeletében az egész karácsonyt és valami szavakkal ki nem fejezhető boldogság vett rajta erőt, mikor arra gondolt, hogy Mária, kivel már régen jegyben járt, milyen szívrepesve fogja fogadni; hogy fog örülni, ha ismét viszontlátja, így egészségesen, katonai ruhában.

A vonat zakatolva szelte át a rónát és a hegyeket. Lassan beesteledett. Az ég angyalai kigyújtották birodalmuk végtelen számú mécseseit. Fodor Zoltán úgy gondolta, hogy ilyen szép csillagos éjszakája már régen nem volt, pedig akkor már egy csillaggal kevesebb volt az égen...

hatvan taggal és végrehajtó-bizottság az igazgatóság tagjai sorából hat taggal. Saját tőke alatt mindenkor a befizetett alaptőke és a közgyűlés rendelkezése alá eső egyéb tőkék (tartaléktőke stb.) együttes összege értendő. Az államkincstár a maga százmillióját azonnal befizeti.

Kötelező lesz a revízió-intézmény.

A Központ a tagjai sorába tartozó intézeteket, illetve azok üzletvitelét ellenőrzi. E végből a Központ a 10 millió koronát meg nem haladó saját tőkével bíró intézetek ügykezelésébe, könyvelésébe az alapszabályokban megállapítandó módon irányítóan befoly, revízió-intézményt létesít, melynek útján az illető pénzügyintézeteknél időnként részletes vizsgálatot foganatosít, könyveikbe, irataikba betekint és szükség esetén utasításokat ad. Gondoskodik arról, hogy a tagjainál elhelyezett betétek kellő átmeneti idő szem előtt tartása mellett a megállapítandó feltételek betartásával, a lehető legnagyobb biztonságot nyújtó módon és a likviditás követelményeinek megfelelően fektetessenek be, továbbá hogy a tagok által igénybevett visszesszámítási hitel kellő arányban álljon az illető intézet saját tőkéjéhez, végre, hogy az egyes üzletágak egymás közötti aránya megfelelő legyen.

Az üzleti fölőlségből az intézetek üzletrészeik után legfeljebb hat százalékot, az államkincstár pedig legfeljebb négy százalékot kaphat.

Ez a lényege a törvényjavaslatnak, melyet a kormány több szaktanácskozáson előterjesztett. Hogy ez-e a kérdés helyes megoldása, azt csak a gyakorlat fogja megmutatni. Mindenesetre örülnünk kell és megnyugtató, hogy a kormány a háború kellő közepén is talál időt és módot arra, hogy a jövő nagy gazdasági problémáit előkészítse és csak az volna óhajtható, hogy a közreműködésre hivatott tényezők a gyakorlatban önzetlenül és odaadással szolgálják azt a célt, amelyet a kormány e kétségtelenül nagyszabású és radikális reform megvalósításával tulajdonképpen elérni akar. Természetesen vigyázni kell, nehogy régi szokás szerint a nagy bankok valamelyike vagy valamely csoportja rátehesse a kezét az új szervezetre és hogy barátság, protekció sohase nyilvánulhasson meg az intézet vezetése körül. Elvégre

Hazaérkezett. Apja, anyja megölelték és rövid idő múlva szomorú szívvel tudatták vele, hogy Vári Marcsa már többé nem él.

Karácsony előnapja volt és a hadnagy, aki a csaták kemény viharai közepette bátran megállotta a helyét, minden szó nélkül a székbe roskadott és sírt... Tűnődni kezdett, milyen is az emberi sors? Az ember küzd, fárad, nyomorog és mikor félve terjeszti ki kezét a megérdemelt öröm után, lehullnak az élet fájáról a halál egyetlen leheletére éppen azok a virágok, melyeket a legdrágábbaknak tartottunk és amelyek után végtelenül epekedtünk... Milyen hiú, ábrándokkal teli is ez az emberi élet!?

Esteledett. Fodor Zoltán az asztalon kezére támasztotta bánatos fejét és lassan elaludt. Csodás életről, jutalmazott pályafutásról, pálmakoszorú elnyeréséről álmodott, melyet az örök-élet isten-nője osztogatott Szilveszter éjjelén, hófehér palástban, kék árban úszó dalligetben neki...

Es ott volt a többi angyal között az is, akit oly nagyon szeretett...

... Az esti szél távolban daloló betlehemesek énekét hozta magával: «Dicsőség a jóságos Istennek a menyekben, békesség a földön és az emberekhez jóakarata...»

A hadnagy pedig csak tovább aludt. A békesség angyala őt is homlokon csókolta, mint a többi fájó szívű, boldogtalan, bánatos embert. Csak olykor-olykor rázkódott meg a teste és szállott fel lelkéből a mély sóhaj, melyet a mindennel megbékéltető Megnyugvás fakasztott szívéből.

Marencsin Zoltán.

régi igazság, hogy a legjobb törvény is csak úgy éri el célját, ha a végrehajtása jó és hogy kevésbé jó törvények is jól beváltak, mert jó, okos és ügyes volt a végrehajtásuk. Erre a tervezetre is azt kell mondanunk.

Megnyugvással várom a Pénzügyintézetek Központtól a pénzügyintézetek reform megoldását és erős a bizalmam, hogy a pénzügyintézetek egyetemének sikerülni fog céltudatos munkával a Pénzügyintézetek Központból teljesen autonóm szervet fejleszteni, amely revízió tevékenységében ment minden államhatalmi és kormánybefolyástól, bankyszerű feladataiban pedig nem fog szorítkozni válságos idők vagy válságba került intézetek kiegészítésére, hanem állandó hitelforrása lesz a magyar hitel-szervezetnek, amely, mint az ország első bankja a bankok bankárja, nivelláló hatással lesz az országos kamatlábra és egy bizonyos igaz üzleti szellemet, tisztultabb felfogást fog belevinni a magyar hitelleltébe.

Eperjes, 1915. dec. 22. Dr. Werther Henrik.

Hős katonáink karácsonya a harctéren.

A béke s a szeretet ünnepe: a Karácsony már másodszer köszönt be véresen millió és millió magyar lövészárkába.

Oda száll a hazai föld minden gondolata s az a sok adomány, amelyet a szeretet hordott össze s küldött a lövészárkba hős fiainknak és családapaiknak, fokozottabb mértékben közejük varázsolja az otthonmaradottak szeretetének melegét a véres karácsony ünnepén.

Bánó Aladárné, vármegyei főjegyzőné kifogyhatatlan találékonyágát és buzgólkodását fogja dicsérni a sok-sok ezer eperjesi katona hálája, aki az adományok gyűjtését az ügyszó méltó szeretettel személyesen végezte, Görgey Ernőné, a Vöröskereszt-egylet főnöknőjének és Schönwiesner Jánosné, a Vöröskereszt-egylet buzgó tagjának elismeréseméltó támogatásával.

Nem hagyhatom említés nélkül Saly Győző rendőrkapitánynak a szeretetadományok gyűjtése körül kifejtett lelkes fáradozását, aki személyesen kereste fel a helybeli kereskedőket s főleg neki köszönhető, hogy az ajándék-csomagokba olyan dolgok kerültek, amelyek a harctéren nélkülözhetetlenek s igen nehezen szerezhetőek meg.

Az összegyűjtött adományokból, amelyek 6000 korona értékét képviseltek, Bánó Aladárné, Görgey Ernőné és Schönwiesner Jánosné útmutatása szerint Saenger Ilona, Sorger Gizella, Flachbart Eugénia, Hunyady Gyuláné, özv. Sohlerné, Kiszele Bozsó, Gyurján Gitta, Nebeszni Melánia, Divald Magda, Fricsovsky Jánosné, Szuhár Irén, Tydor Paula, Popják Ilona, B. Semsey Karola, Amrein Gizella, Zavatzky Irén, Gärtner Margitka és Himics Anna vöröskeresztes hölgyek, Zólyomy Pál, Nandrády Elek, Lengyel Gyula és Szmandray János urak 6000 csomagot és 50,000 cigarettát készítettek.

Az adományok elrendezése úgy történt, hogy minden eperjesi csapattest részére az adományokat külön ládába csomagolták, még pedig külön a tiszték s külön a legénység csomagjait.

A 3. honvéd táborigényezred tisztikara egy ládát 48 csomaggal, legénysége 3 ládát 1125 csomaggal és 12,000 cigarettával,

a 18. táborigényezred tisztikara egy ládát 40 csomaggal, legénysége 8 ládát 2150 csomaggal és 13,000 cigarettával,

a 67. gyalogezred tisztjei egy ládát 60 csomaggal, legénysége 5 ládát 1800 csomaggal és 12,000 cigarettával,

a 32-es vadászok tisztjei egy ládát 25 csomaggal, legénysége 4 ládában 950 csomagot és 8000 cigarettát kaptak.

A csomagok fehérneműt, édességet, süteményt, likőrt, cigarettát, dohányt, gyújtót, ívőszközöket,

s igen sok len apróság

A csomag theologiai rendelkezést fűzetet is.

Az adomány doltetési hirtült biztosítominden Eper tagból álló k a csomagok

Örömmel lekezem meg Kósch Árpád szonyok áltanek révén 14

Mindazok katonáink milyenesek is lehetővé között hős k mondok, me ratlan közön adta annak, hogy a harcté érezzék, hog minden szer örökdiik.

Tak

Sáros

Újé

Az apjuk tett árvák nemeslelkű

Váltsuk ket az ő ja semmel új Adjon ki-k segélyalapján az újévi grat ben újévi más célra.

Lehet-e s nunk, mint a legtöbbet kereső, a g vesztették el váltsanak be

Nem kétel közönsége, hazafias áldoz kérő szavam mérten az ú kalmából Sa

s igen sok egyéb s a harctéren megbecsülhetetlen apróságot tartalmaztak.

A csomagokhoz mellékeltek Draskóczy Lajos theológiai akadémiai tanár által összeállított és rendelkezésünkre bocsátott kis buzdító alkalmi füzetet is.

Az adományoknak a harctérre idején és rendeltetési helyükre való megérkezését úgy sikerült biztosítanom, hogy közbenjárásom folytán minden Eperjesen állomásozó csapatost 5—6 tagból álló kíséretével továbbítottuk a harctér felé a csomagokat.

Örömmel és a legnagyobb elismeréssel emlékezem meg arról a szép sikerről, amely az özv. Kósch Árpádné és Kirchmayer Vilmosné úrasznonyok által rendezett előadást kísérte s melynek révén 1439 kor. 76 fill. jutott a nemes célra.

Mindazoknak, akik a harctéren értünk küzdő katonáink karácsonyi megajándékozását bármilyen csekély adománnyal és fáradozással is lehetővé tették, a város s a megajándékozott hős katonáink nevében hálás köszönetet mondok, mert Eperjes áldozatkészségében páratlan közönsége ezzel újból fényes tanújelét adta annak, hogy minden módot megragad, hogy a harctéren küzdő katonáink minél jobban érezzék, hogy figyelmességünk, rajongásunk és minden szeretetünk állandóan a nyomukban örökődik.

Faragó József,
kir. tanácsos, polgármester.

Takarékbetéteket

■ elfogad ■

legelőnyösebb
kamatoztatásra

a

Sárosvármegyei Takarékpénztár
Részvénytársaság.

Újévi megváltás.

Az apjukat hazájuk védelmében vesztett árvák nevében fordulok a megye nemeslelkű közönségéhez.

Váltsuk meg ezidei újévi üdvözléteinket az ő javukra. Nem akarok e kéresemmel új terhet róni a közönségre. Adjon ki-ki a sárosmegyei hadiárvák segélyalapjára annyit, amennyibe kerülne az újévi gratuláció s amennyit más évben újévi megváltás címén adakozott más célra.

Lehet-e szebb, nemesebb célra áldoznunk, mint hőseink árváinak javára, akik a legtöbbet — mindenüket: a kenyérkereső, a gondoskodó, a szerető apát vesztették el, hogy ez áldozatukkal megváltsanak bennünket.

Nem kételkedem, hogy Sárosvármegye közönsége, mely számtalan jelét adta hazafias áldozatkészségének, meghallgatja kérő szavamat s anyagi viszonyaihoz mérten az új esztendő beköszöntése alkalmából Sárosvármegye hadiárváinak

segélyalapját jelentékeny összeggel szaporítja.

Magam részéről adok e célra újévi gratuláció megváltása címén 100 koronát.

Eperjes, 1915. december 24.

Szinyei Merse István
főispán.

HIREK.

Hűtlen szerelem.

Őszi szellő messze hordja
Az elsárgult levelet,
Jaj, de nagyon megbántottad
Az én igaz szívemet.
Elvetted, messze dobtad,
Mint egy hervadt virágot,
Őszi szellő merre hordja,
Merre viszi, nem bánod.

Nem mondom, hogy felvennéd még,
Pedig tudom, felvennéd.
Nem mondom, hogy szeretnéd még,
Pedig tudom, szeretnéd,
Majd ha egyszer neked is nyíl
A szerelem virága,
Majd ha egyszer hiába sírsz,
S nem hallgatnak reája.

Rideg lettél szívem gyöngye,
Mint ősszel a hideg szél.
Fáj a szívem, sírok érted,
Sírok, hogy elfeledtél.
Szerelmedet elrabolta
Az ősz hideg, zord szele,
Azt siratom, azt zokogom:
Hej! el vagyok felejtve...

Vass Béla.

Háborús karácsony.

Az esztendőnek alkonyát éli már a nagy világ. A háborús emlékérmekre, gyufatartókra és egyebekre a két háborús évszám mellé nemsokára egy új számot fognak karcolni: 1916.

A külvilág ezer lármája, fájdalma, bánata is egy pillanatra elállni készül, fáradtan kulcsolódik imára az emberi kéz, mert a születendő Messiás szent napja közeleg. Mintha csak a haladók esztendő példáját követnők, letesszük mi is egy rövidke életpillanatra a munka kalapácsát és halkán imát kezdünk rebegni az ég felé. Valami titkos erő elfogja szívünket, lelkünket, elfordulunk a külvilágtól, önmagunkba szállunk, lelki szemünkkel elmegyünk a betlehemi jászolhoz és hallgatni kezdünk egy régi dalra, mely az élet békeességéről szól, új hajnalvirradásról, új életideálokról.

És midőn így visszarévedezünk s visszatekintünk a békés multba s keresünk egy színt, egy hangot, egy pontot, melyen megpihenhetünk, visszasír bennünk a jelen idők minden bús emléke, minden elviselhetetlennek vélt szenvedése, hogy azután annál bensőségesebb legyen az a kapcsolat, amit szívünkben az örök élet Urával teremteni kívánunk.

A karácsony melege lelkünkbe lopta erejét; s ha magának az ünnepnek külső kerete nem is olyan pompás, mint a régié, de belső lényege bizonyára annál igazabb és mélyebb; hiszen a mi karácsonyunk nem pusztán emlékünnap, nem csupán a lelki erők megújulásának az ünnepe, hanem főképen — és ezen van most a hangsúly — a vigasztalást kereső és megnyugvás után sóvárgó és epedő léleknek beszélgetése azzal a végtelen Hatalommal, ki bevilágít a szív titkos rejtekeibe, ki tudja, hogy mi nélkül szükkölködünk és mi után kívánkozunk.

Igen, a karácsony bekopogott házunk ajtaján és befogadásra talált; és mi úgy érezzük, hogy ez az ünnep egészen más, mint a többi, cifra öltönybe bújtatott napok. A lelkünk mintha frissebb, üdébb lenne, mint máskor, mintha csak

a nagy időknek nagy Mestere kelne ki a betlehemi jászolból és költőznék be mindnyájunk szívébe és újítaná fel bennünk a legnagyobb kincsbe: az örök életbe és a legnagyobb boldogságba: a mennyei üdvbe s az atya megbocsátó kegyelmébe vetett hitet.

És miért is kaptuk mi meg ezt a két legbecesebb adományt Krisztustól? Minden magasabb szempont tekintetbevétele nélkül, minden biztonnal nem másért, mint hogy ezen zsinórmértékhez szabjuk mi is földi életünket és ezen szabályozó elv legyen útmutatónk az igazi földi boldogság megteremtésében.

És mégis, mégis mit veszünk mostan észre? Az élet helyett a halál árnyéka leng körül mindent; a boldogság helyett pedig a szenvedés és nyomor számtalan változata terjesztgeti sok-sok fekete szárnyát.

Ez igaz, csak hogy ez az igazság — múltó valami. Az erkölcsi erő már utolsó tusáját vívja a minden eszményinek ellentálló anyaggal és büszkén tör utat magának a századokon uralkodó félreértés, tudatlanság, gőg már-már összeroppanni készülő tiranni csontbéklyóiból s frappánsan életet ad Berzsenyi ama gyönyörű sorainak: «Mert minden állam támasza és talpköve a tiszta erkölcs...»

Az idő kereke folyton halad; és ami a háború elején felül volt, az most lekerül, mint salak, és ami alul, az feljön, mint érték.

Századokon keresztül nem ismertek bennünket és végre eljött a háború a maga hatalmas mérlegével és mi — akik magunk sem tudtuk, mennyi erkölcsi értéket rejtünk magunkban — súlyosnak találtunk. Minden nemzet tudja, hogy kik vagyunk és megtanul becsülni minket, mert «e nép nem gyűlevész népcsoport, nem rab bérbe emelt bús buzogányt keze, önként áldoz ez életet s horgas kardja kövér hantjaiért hasít».

... Szent karácsony, légy üdvöz nálunk! Nem vagy olyan, mint a régi, régi, de... tudja Isten... olyan vagy te nekünk, mint kis sziget a zúgó tengeren; megpihentetjük rajtad megfáradt fejünk; gyer, szent bizodalommal várunk, mert olyan vagy te nekünk, mint — a tékozló fiú.

Ebjón.

Főispánunk kitüntetése. Ferenc Salvátor főherceg, mint az Osztrák-magyar Monarchia Vöröskereszt-Egyletének védnökhelyettese, a királytól reáruházott hatáskörében, Szinyei Merse Istvánnak, Árva-, Sáros- és Zempléni vármegyéi főispánjának, Árvavármegye Vöröskereszt-választmányának elnökének, a katonai egészségügy körül a háborúban szerzett kiváló érdemei elismerésül a Vöröskereszt hadiékítményes tiszti díszjelvényét adományozta.

Kitüntetés. A király Fiedler Józsefet, a cs. és kir. 18. tábori ágyúszred századosát az ellenség előtt tanúsított bátor magatartásáért III. osztályú katonai érdemkereszttel tüntette ki.

A zempléni főispán-beiktatás alkalmából Faragó polgármester a következő táviratot intézte vármegyének a rajongásig szeretett főispánjához: „Méltóságos Szinyei Merse István úrnak, Zempléni vármegye főispánjának, Sátoralja-új hely. Új főispáni székében mély tisztelettel és hűséges ragaszkodással köszöntöm Méltóságodat régi székvárosa, Eperjes szab. kir. város egész közönsége nevében. Isten áldását kérjük Méltóságod további működésére is és a rajongó szeretet melegével várjuk mielőbbi visszatérését! Faragó József kir. tanácsos, polgármester“. Melyre a város szeretetteljes üdvözlétének viszonzásul a következő távirat érkezett a polgármesterhez: „Nagy-ságos Faragó József polgármester úrnak, Eperjes. Hálással köszönöm a felette kedves és megtisztelő jókívánásokat. Nemes Eperjes város közönségének mindig tapasztalt szeretete, melyet fenntarthatni s ápolni főtörökvésem leendő, erőt ad a további munkához. Szinyei Merse István“.

számára, barhet- és flanellárú, gyapjuszövetek, nyakkendők, érmelegítők, nemezcizmák, facipők, nyeregtekercsek nemezből, kapcászövetek és egyszerű sárga karpaszomány. Az ajánlatok a cs. és kir. közös hadügyminisztérium 13. ügyosztályához nyújtandók be. A gyapjú és szövetszállítások részletes feltételei az iparkamaránál megtekinthetők.

Használjunk postai hadisegély-bélyeget!

Batek Vincéné tolvaját elfogták. Lapunk múlt számában hírt adtunk arról a lopásról, melyet özv. Batek Vincéné eperjesi lakos kárára elkövettek. Mint Kassáról jelentik, a tolvajt Varga János kassai detektív Teliscsák Zsófia személyében Kassán elfogta. Az eset részletei a következők: Özv. Batek Vincéné eperjesi lakos f. hó 4-ikén jelentést tett a rendőrségen, hogy aznap délután az ő távollétében lakására ismeretlen tettesek betörték s szekrényéből 1020 korona készpénzt és 12 ezer koronáról szóló négy takarékbetétit könyvet elloptak. Az eperjesi rendőrség a nyomozás folyamán megállapította, hogy a lopást Teliscsák Zsófia, szepesváraljai születésű, 19 éves cselédleány követte el, aki asszonyát már több ízben meglopva s most hátát fordított Eperjesnek. Táviratilag értesítette erről a kassai rendőrséget és Cselényi Béla th. főkapitány, a bűnügyi nyomozó-osztály vezetője Varga János detektívet bízta meg a nyomozással. Varga János, az ügyességéről és találmányosságáról ismert detektív Raduly kollégáját maga mellé véve hozzáfogott a nyomozáshoz. Fáradozásainak meg is lett a kívánt eredménye, mert a tolvaj cselédleányt és Európa-szállodában le is tartóztatta. Teliscsák Zsófia ugyanis Eperjesről történt elutazása után több várost látogatott meg. Elment Bécsbe is, ahol Körber Aranka néven szállodában vett lakást. Az Amster-féle divatkereskedésben vásárolt magának szép sötétkék kosztümöt. Onnan Kassára utazott és itt az Európa-szállodában bérelt lakást. Szörnyen adta az előkelőt. Vásárolni járt egész nap s a többek között vett egy háromszáz koronás muffot is. Eperjesen előbb a Feketesasszállóban bérelt lakást s egy kis fiúnak, amiért fölvezette őt az emeletre, 20 koronát adott. Kassán tartózkodása alatt találkozott néhány ismerősével, akikkel nemrégiben a kassai kórházban került össze. Ezeknek elmesélte, hogy gazdag örökséghez jutott s buzdításukra több száz koronát adományozott jótékony célokra. Az úri élet, a költséges passziók lassankint felemésztették készpénzét és mivel volt asszonya pénzének egy része takarékbetét volt s az erről szóló takarékbetétit könyvet is ellopta, arra gondolt, hogy erre kölcsönt vesz föl. El is ment egy ismerős asszonyával együtt a Magyar Általános Hitelbank kassai fiókjához és ott a betéti könyvecské fölmutatása mellett 2000 korona kölcsönt kért. A bankban nyilatkozat aláírását kérték tőle, mire ő meglepetve nézett barátnőjére s egymást birtagatták az aláírásra. A bank a betéti könyvet átküldötte a kiállító banknak, ahol fölismerték az ellopott könyvet. Egyidejűen érkezett meg a rendőrség jelentése is a lopásról. Varga János detektív Teliscsákot lakásán tartóztatta le. A tolvaj leány mindent szépen bevallott. Mivel így megállapították, hogy csakugyan ő az, akit az eperjesi rendőrség keres, kihallgatása után jelentést küldtek Eperjesre, ahonnan megérkeztek a rendőrség emberei s Teliscsák Zsófiát az eperjesi ügyészség fogházába szállították. Előállításakor mindössze 19 fillér készpénz volt nála, mert a várva-várt kölcsönt már nem kaphatta meg.

Szerencsétlenség. Szokol András, Szántó Zsigmond 60-éves kocsisa december 22-ikén, amint a sebesváraljai erdőből fával Eperjes felé hajtatott, «Banjaluká»-nál a Bártfai-úton szekeréről az úttest melletti árokba esett és azonnal meghalt. A helyszínére rögtön megérkezett a rendőrorvos, dr. Rác Dezső, aki azonban már csak a beállott halált állapíthatta meg.

Nyilvános nyugtázás. Az orosz betörés által sújtott sárosvármegyei lakosok javára adományoztak:

Németsóvár község	K.	100—
Jákóhalma községe	«	120—
Bártfai főszozolgabíró elszámolása	«	38 90
	K.	258 90
Az eddig kimutatott gyűjtés	«	109,688 88
Összesen	K.	109,947 78

A legszebb

harctéri,
karácsonyi,
újévi és
alkalmi

képeslapok

10, 12, 16, 18, 20 és
25 filléres áron

KÖSCH ÁRPÁD

... KÖNYVNYOMDÁJÁNAK ...
PAPIRÜZLETÉBEN KAPHATÓK!

Szilveszter-estére hal előjegyzéseket már most fogad el Kún Sándor csemegeüzlete. Telefon 137.

Polgári iskolai tanulók osztályozása.

Az 5009—1895. sz. rendelettel kiadott Szabályzat 15. §-a szerint a polgári iskolákban a szabadkézi rajz és mértani rajznak gyakorlati részéből, továbbá a szépírás, testgyakorlat és ének alól tisztiorvosi bizonyítvány alapján felmentett tanulók e tárgyakból osztályzatot nem kapnak. E rendelkezés a mértani rajz aránylag kis részéből felmentett tanulókat a többi tanulóval szemben indokolatlan előnyben részesíti, mivel az anyag nehezebb és fontos részéből: az elméleti részből tanúsított elégtelen tanulmányi előmenetel esetén még csak a javítóvizsgálatra való utalástól sem kell tartaniok. De éppen ez okból az érdekelt tanulók legfőbbjéről egyrészt nem is lehet kellő szorgalmat, rendes, kielégítő tanulmányi eredményt várni, másrészt fegyelmi szempontból csak káros hatás várható, mert az órákon tanulmányi tekintetben ily felelősség nélkül jelenlévő tanulók fegyelmezése is igen nehéz. E körülmények mérlegelésével a vall.- és közokt.-ü. miniszter a jövőre vonatkozó elrendeli, hogy a mértani rajz gyakorlati részéből felmentett tanulók e tárgyból osztályzatot is kapjanak. Az érdekelt bizonyítványában s az anyakönyv megfelelő rovatában a tárgynál azonban mindenkor hozzáírandó, hogy «elméleti részből», a jegyzet-rovatban pedig a gyakorlati rész alól felmentés jelzendő a felmentést engedélyező tanfelügyelői intézkedés számának bejegyzése mellett. A szertorna alól felmentettek az anyagnak jelentős részéből nyervén oktatást, e szempontból is fegyelmi szempontból is ily tanulók a tornából is osztályozandók ily kiegészítéssel: «szertorna kivételével». A magántanulókra vonatkozólag a Szabályzat 26. §-a a női kézimunkából továbbá a szabadkézi és mértani rajz gyakorlati részéből

való felmentést szintén lehetővé teszi, az osztályozásra vonatkozólag azonban nem rendelkezik. Mivel pedig a mértani rajzból az elméleti részből kérdéseket s feleleteik alapján osztályzatot kapnak a magántanulók: az egyöntetűség és a tényállásnak megfelelő bejegyzés biztosítása érdekében elrendeli a vall.- és közokt.-ü. miniszter, hogy az ily magántanulóknál is a jövőben a tárgynál a bizonyítványban az anyakönyv megfelelő rovatában szintén mindig hozzáíratassék, hogy «elméleti részből», a jegyzet-rovatban pedig a gyakorlati rész alól felmentés jelzessék a tanfelügyelői felmentő intézkedés számának bejegyzése mellett. A miniszteri rendelet értelmében, miután a nő. kézimunka, szabadkézi rajz és ének gyakorlati része az anyagnak túnyomó részét képezi, az ezek alól felmentett tanulóknál az osztályozás továbbra is mellőzhető. A mértani rajznak elméleti részből nyert elégtelen osztályzat azonban, a javítóvizsgálatra vagy osztályismétlésre való utasítás szempontjából, a többi tárgyból kapott elégtelen osztályzattal teljesen egyenlő értékűnek minősítendő.

Szülők!

Jegyezétek meg magatoknak jól!

Ha gyermeketek rosszul tanul, rosszkedvű, fáradt vagy levert, nézzetek a szájába. Az ok igen sokszor a rossz fogakban rejlik, amelyek a gyermeket már önmagukban véve is zavarják, főleg azonban azáltal ártanak az egészségnek, hogy a bennük meglepedett baktériumok mérgeket termelnek, amelyek a gyermek gyomrába és vérebe jutnak. Ezáltal veszélyeztetik a gyermek egészségét, rosszulletet, fejfájást, fáradtságot, levertséget, gyakran emésztési zavarokat okoznak, sőt nem ritkán ragadós betegségek kútforrásai.

Nem hangszíjozhatjuk tehát eléggé, hogy a gyermekeket fogkefével és fertőtlenítő szájvízzel (Odolla) végzendő rendszeres fogápoláshoz szoktassuk, mely meggátolja a bomlási termékek keletkezését. Naponta reggel és este végzett alapos szájtisztogatás Odolla, megóvja a gyermeket az egészségrontó erjedési folyamattól és azonkívül épségben tartja fogait.

A gyermekek szívesen használják az Odollt, mert kellemes íze van és nagyon üdít. Az a pár korona, amit évente Odolla költünk, bőséges kamatot hoz, mert védekezni nemcsak könnyebb, mint gyógyítani, hanem — olcsóbb is.

ŐRIÁSI

bajok vannak most a bádöglobozok körül a nagy bádöghiány miatt, úgy hogy gyáramban több ízben üzemszavart fordult elő, mert nem tudtam a sokféle és nagyságú bádöglobozokat beszerezni. Mely tisztelettel kérem tehát a t. fogyasztó közönséget, hogy bevásárlásainál egyen szívesen csak az őriási

FEDÁK

cipőkrémet kérni, hogy a szükséges dobozok készítése egyöntetű legyen, mert csak így lesz módomban tisztelt vevőim őriási szükségletét, dacára a súlyos viszonyoknak, kielégíteni. Az őriási Fedák-

CIPŐKRÉM

ma már nélkülözhetetlenné vált minden háztartásban, mert Hári-asszonyaink meggyőződtek arról, hogy ezen kipróbált, jó cipőkrém az összes gyártmányoktól felülmúlja. Az őriási Fedák-cipőkrém a nyersanyagok folytonos emelkedése folytán

40 filléres
árban

kerül forgalomba, mert sikerült nagyobb mennyiségű, elsőrendű minőségű nyersanyagot beszerezni és így a háború előtti kitűnő minőségben

mindenütt
kapható! ::

VADÁSZ ZSIGMOND
vegyészeti gyára
Budapest, VI., Lehel-utca 29. sz.

Használjunk posta hadisegély-bélyeget!

FIGYELMEZTETEM,

hogy

NÉVJEGYEIT

□ igen csinos kivitelben □

KÖSCH ÁRPÁD

: könyvnyomdai műintézete :
papir- és írószerraktárában
rendelheti meg.

A kassai kereskedelmi és ipar-kamara december 31-ikén tartotta rendes közgyűlését Siposs A. Gyula kamarai elnök vezetésével, aki tartalmas elnöki megnyitásban emlékezett meg közgazdasági életünk aktuális eseményeiről és problémáiról. Meleg szavakban elismeréssel és hálával emlékezett meg a harc-téren küzdőkről, majd a drágaság kérdéséről szólva kiemelte, hogy a fölötté folyó viták során máris elhárult a kereskedelemről és iparról az ellene emelt vádak legnagyobb része, viszont beigazolódtott, hogy a termelőnek, kereskedőnek és fogyasztónak egymással karöltve kell fáradoznia a baj súlyának enyhítése érdekében. Fegyvereink dicső eredményeire tekintve, az új év küszöbén egy új és nagy jövő Magyarországra vetett rendületlen bizalmának kifejezésével nyitotta meg az elnök a közgyűlést. Meleg szavakkal emlékezett meg az elnökség Gelléri Mórról, a kamara levelező-tagjáról, az Országos Iparegyesület nagyérdemű igazgatójáról, kinek emlékét a közgyűlés jegyző-könyvében is megörökítette. Beszámolt az elnökség a pozsonyi kamarai értekezlet megállapodásairól. A helyesléssel fogadott elnöki előterjesztések után dr. Siposs Aladár kamarai titkár ismertette az Ausztriával kötendő gazdasági kiegyezés ügyét. A közgyűlés szükségesnek tartja a kérdések tárgyalását, elvileg állást foglal az önálló vámterület mellett s egy hosszúlejárati kiegyezés kötése ellen. A részletkérdésekben kívánja többek között a vámtarifa megfelelő átdolgozását, az annebergi csatlakozás szabályozását s a hegyaljai borvidék s általában bortermelésünk érdekeinek teljesebb védelmét. Elhatározta a kamara, hogy a kisiparnak a hadseregszállításokban nagyobb részvétele érdekében a kerületi ipartestülete útján igyekszik az érdekelteket szervezni. Lépéseket kíván tenni egy a hadiözvegyeket foglalkoztató műhelynek Kassán létesítése iránt. A kamarának a hadi-állapottal kapcsolatos tevékenységének előterjesztése után tudomásul vette a közgyűlés, hogy a kamara anyagi erejéhez képest a három

hadikölcsönben összesen 100,000 korona jegyzéssel vett részt. Elfogadta a közgyűlés a kamara 1916. évi költségelirányzatát. Tudomásul vette a közgyűlés, hogy dr. Kovalóczy Rezső fogalmazó a miskolci társkamara segédtitkárnak meghívott s ez alkalommal az elnök a saját és a közgyűlés nevében meleg szavakkal és elismeréssel emlékezett meg a távozó tisztviselő tevékenységéről és további működésére sikert kíván. A segédtitkári állást a közgyűlés dr. Móricz Miklós fogalmazóval töltötte be, ki már két és fél éve szép tevékenységet fejtett ki a kamara szolgálatában. Egy cég szolgálatában huzamosabb ideje működő ipari munkások részére a közgyűlés 600 korona állami és 350 korona kamarai munkásjutalmat adományozott. Ezután a közgyűlés örömmel vette tudomásul a kamara fáradozásának eredményeit a telefon-összeköttetések és a kassai vasúti raktár felszabadítása körül, végül számos vasút-, posta-, távirat-, vásár-, vám-, valamint ösztöndíj- és segélyügyet intézett el.

Tépekek készítése iskolásgyermekkel. Sebesült katonáink részére Kucsma Margit fintai róm. kath. elemi iskolai tanítónő 2½ kiló tépést készített tanítványaival; továbbá özv. Ladomérszkyné Debrő Margit giráltyi áll. elemi iskolai tanítónő a vezetése alatt álló III—VI. oszt. növendékekkel 4 kiló tépést állított elő; Ujváry Anna gergelylaki róm. kath. elemi iskolai tanítónő pedig 1 kiló tépést készített tanítványaival. A vm. kir. tanfelügyelőség a hozzá juttatott eme tépéseket felhasználás végett az eperjesi Vöröskereszt-kórháznak adta át.

Milyen az élet Bártfán. Hatósági tojás és burgonya. Most mult egy éve, hogy az oroszok Sárosból kitakarodtak. Negyvenezer muszka pusztította a környéket, különösen nagymennyiségű szarvasmarhát hajtottak el, sőt a található sertéseket is leöldösték. Képzeltető, hogy élelmiszert nem kaptak vissza, dacára annak, hogy pánikszzerűen menekültek katonáink elől. Előtte való nap még peckesen sétáltak az orosz tiszték a bártfai korzón és elmélázva hallgatták zenekaruk tüzes harcidalát, másnap már foglyaink voltak. Dacára annak, hogy Bártfa operációs terület volt és hadsereget élelmezett, az élelmiszerek ára olcsóbb, mint bárhol az országban. Hús, tojás, burgonya van bőven, a fontosabb élelmicikkeket a hatóság kezeli és árusítja. Bártfán tojásutalvány-rendszer van. Egy-egy család — aszerint, ahány tagból áll — húsz-harminc tojásra kap utalványt. A hatóság kötelezte a tojáskereskedőket, hogy minden héten 5200 drb tojást szolgáltatassanak be a rendőrségre, ahol a tojásutalványokat kezelik. A tojás darabját a hatóság 10 fillérével árusítja. Azt a tojáskereskedőt, amelyik csak egy fzbén is elmulasztja a reá eső mennyiséget beszolgáltatni, eltiltják attól, hogy árúját forgalomba hozza. Burgonyát is árul a hatóság, ezt is a rendőrség utalványára szeresheti be a közönség. Néhány fontosbb élelmiszert maximális ára a következő: Marhahús kilója 3'20, a bojjúhú é 2'50, serteshús 4 kor., disznózsír 7 kor., teljes tej literje 30 fill., tejszín 1 kor., juhtúró kilója 2'30, tehéntúró 50 fill., a vaj kilója 3 kor., csirke párja 3'40 és 4 kor., liba darabja 6—7, tyúk 4—5 kor., tojás darabja 10 fill., burgonya kilója 10 fill., vereshagyma 1 kor., fokhagyma 2'30, üvegrizs kilója 3'20. Az élelmiszerteszorásokat ott is szigorúan büntetik. Egy lisztkereskedő az árszabás kijátszásának érdekésmódját találta ki. Tíz kiló nullás lisztnél kevesebbet nem lehetett nála vásárolni. A tíz kilogramm liszt 20 koronába került, de minden vevő egy óriási doboz préselt-heringet kapott ajándékba. Feljelentették, mire a rendőrség 20 métermázsza nullás lisztet és 70 doboz heringet vett üzletében zár alá és a községi élelmiszert-üzemnek a maximális áron eladták. Az árúért befolyt összeg felét a kincstár kapta, a másik fele pedig a város sze-

gényeinek jutott. Ezenfelül kétnapi elzárásra és 100 kor. pénzbüntetésre ítélték. Számos galíciai menekült van a városban. Ezek Eperjes felől lisztet csempésztek a városba, ahonnan Galiciába akarták szállítani. A csempészés nem sikerült, a rendőrség 300 zsák lisztet kobozott el és azt a maximális áron hatóságilag kimérette.

Felelős szerkesztő: Kiadótulajdonosok:
Dvortsák Győző. Koós Ernő és Frigyes.

Hiába keres,

sehol sem talál jobb
s olcsóbb, a táborba
küldendő csomagokra
egyedül alkalmas

**vízmentes
csomagolópapírost,**

mint

Kösch Árpád

könyvnyomdai műintézet ::
papir- és írószerraktárának
üzletében :: Eperjesen.

Nagyszerűen bevált a harc-téren küzdőknel és általában mindenkinél mint legjobb
fájdalomcsillapító bedörzsölés
meghűlés, rheuma, köszvény, influenza, torok-, mell- és hátfájás stb. esetekben
Dr. Richter-féle
Horgony-Liniment. capsici compos.
Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Üvegje K -80, 1'40, 2'—.
Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlanhoz” címzett Dr. Richter-féle gyógyszerárakban, Prága I., Elisabethstr. 5.
Naponkénti szétküldés.

Korcsolyák

remek kivitelben, legolcsóbban

szerezhetők be

LUCHS EDE és TSA
cégnél.

HALT

:: RUHAF

VEGYTISZ

GÖZMOS

ÁTVÉTEL

EPERJES

23. SZÁM

≡ M

URÁNIA Város

Eperjes
város ta
évi janu
12 órak

rendkívü

A n
A felügyel
lasztása.*

* Az alapszabál
megválasztott felü

Ki

rekordsej, nu

MELLY

□□□ a há

6

és magános

Nagyon a

Csomagja 20

Kapható Epe

Vilmos gyógy

drogériájában.

HALTENBERGER BÉLA □ KASSA.

:: RUHAFESTŐ-, ::
VEGYTISZTÍTÓ- ÉS
GÖZMOSÓGYÁR.

■ ■
ÁTVÉTELI ÜZLET
EPERJESEN FŐ-U.
23. SZÁM ALATT.

Amennyiben a gyár jelenleg
□ is teljes üzemben van, □
ruhák, egyenruhák, függönyök stb.
most is a rendes módon
festetnek és tisztítanak.

Gallér- és kézelőtisztítás
a szokott szép kivitelben.

Gyászesetben ruhák festése feketére.

≡ MEGHÍVÓ ≡

az
URÁNIA Városi Mozgóképszínház R.-T.

Eperjesen, Eperjes szab. kir.
város tanácstermében, 1916.
évi január hó 18-ikán déli
12 óraker megartandó ::

rendkívüli közgyűlésére.

Az igazgatóság.

A napirend tárgya:

A felügyelő-bizottság tagjainak vá-
lasztása.*

* Az alapszabályok 15 §-a értelmében az első ízben
megválasztott felügyelő-bizottság megbízatása lejárt

Milliók
használatk

Köhögés

rekedtség, nátha és nyakfájás, gőrcs és
hőkhurut ellen

KAISER
MELLKARAMELLÁIT

□□□ a három fenyő védjeggyel. □□□

6050 közjegyzőileg hi-
teles bizonyít-
vány orvosoktól
és magánosoktól igazolják a biztos sikert.
Nagyon alkalmas és jóízű cukorkák!
Csomagja 20 és 40 fill., doboza 60 fill.
Kapható Eperjesen: Molitorisz István, Korn
Vilmos gyógyszerárban és Pálesch Árpád
drogériájában, — Bártfán: Tirscher István
gyógyszertárban.

MAUKS K. ügynöksége EPERJES,

Sz. Beni-út 2.

ajánl:

Házilag készíthető rum, püncs és egyéb
italok (alkoholmentes is) készítéséhez
kompozíciókat, kivonatokat és esszenciákat
készítési utasítással.

Mézpor kitűnő műméz előállításához, — egyszerű
készítéssel.

Disapoon, ideális mosdó- és fürdőszer a bőr ápo-
lásához.

Papir- és cellulose-spárga, kilója
4 20, 5 20 és 6 40 K.

Valódi tiszta és friss tea, valamint
üres japán teadobozok.

Ecetesszencia, 20-szoros, legtisztább árú,
kilója 7 kor, dekája 8 fill.

Moloch petroleum-kocka. Fényes világítás. 30%
petroleummegtakarítás.

Geschmackvolle, elegante u. leicht ausführbare Toiletten

WIENER MODE

mit der Unterhaltungsbeilage „IM BOUDOIR“. Jährlich 24 reich
illustrierte Hefte mit 43 farbigen Modabildern, mehr als 2800 Ab-
bildungen, 24 Unterhaltungsbeilagen und 24 Schnittmusterbogen

Vierteljährlich: K 3.50 = Mk. 3.—
Einzelne Hefte 60 h = 52 Pfennig

GRATISBEILAGEN:

„Wiener Kinder-Mode“

„Für die Kinderstube“

„Für ältere und stärkere
Damen“

„Für Haus und Küche“

„Schnittmusterbogen“

Schnitte nach Maß. Die Abonnentinnen erhalten
Schnitte nach Maß für ihren
eigenen Bedarf und den ihrer Familienangehörigen in beliebiger
Anzahl gegen Ersatz der Spesen von 30 h = 30 Pfennig unter
Garantie für tadelloser Passen. — Die Anfertigung jedes Toilette-
stückes wird dadurch jeder Dame leicht gemacht

Bestellungen bei allen Buchhandlungen und Zeitungsgeschäften
sowie beim Verlag der „Wiener Mode“, Wien VI/2, Gumpen-
dorferstraße 87. — Bei den Postanstalten zum amtlichen Tarif

Die „Wiener Mode“ ist sowohl in der österreichischen als auch
in der deutschen Postzeitungsliste eingetragen

SZÉNÁT

veszünk bármely mennyiségben
a közel levő községekben.

Saját fogatainkkal is át vesszük.

Ajánlatot kér

a 3. honvéd tarackos-osztály élelmezőtisztje, Főutca 133.

Hrabcsák Margit

□□ volt klinikai bába □□

lakása Eperjes, Árok-utca 22.

Keresek

egy megbízható, jó
(férfi vagy nő)

alkalmazottat,

ki a magyar és német
nyelvet bírja.

Cím a kiadóhivatalban.

Ügyes, szolid

elárúsítónőt

keresek.

Friedländer Gyula

borovicska- és szilvóriumfőzdéje
□ Fürdő-utca 6. □

PASZTERNÁK MANÓ

bütorszállítási vállalat :: Eperjes

Szállítási iroda Kovács-utca 14. :: Telefon 105.

Költözködések

szakszerű, pontos lebonyolítása hely-
ben és vidéken. ::

SZEPLŐS

csúnya leányok, májfoltos, kiüté-
ses asszonyokon azonnal segít

A VILÁGHÍRŰ FÖLDES-féle

MARGIT CRÉME és SZAPPAN

A Margit-crème rögtön szüntet szep-
lőt, májfoltot, bőrkiütéseket, atkát
(mitesser) és mindennemű bőrbajt.

A Margit-crémétől az arcbőr üde, rózsás lesz,
a ráncok, a redők eltűnnek. A Margit-crémet a
világ legszebb asszonyai, hercegnők, grófnők,
bárónők, híres művésznők stb. használják s el-
vannak ragadtatva annak páratlan bőrkonzerváló
és bőrszépítő hatásától. — 6 koronás rendelé-
seket bárhová bérmentve küld

Földes Kelemen gyógyszer-
szertára Aradon.

Kapható minden gyógyszerár-
ban, drogueriában és illatszer-
kereskedésben. ::

Az URÁNIA Városi Mozgóképszínház

✧ ✧ ✧ játszik a hét minden napján, ✧ ✧ ✧
kivéve a hétfői napot, amikor előadás nem tartatik.

A legtökéletesebb filmeket
az URÁNIA hozza.

A következő film-művészek és művésznők legújabb filmjei csak
az Urániában láthatók :

Asta Nielsen
Fern Andra
Carmi Mária
Wanda Traumann
Henny Porten
Desmond Olga
Schildkraut Rudolf
R. Bassermann
Einar Zangeberg
Mátray Ernő
Lubitsch Ernő
Paulig Ottó
Zelnick Frigyes stb.

Azonkívül a **Doyle-ciklus** folytatása, **Jókai-filmek** sorozatos bemutatása.

Egymásután hozza a következő irodalmi filmeket:
Sudermann: Róka-út, Flaubert Salambó, Franz Hoffer rendezte filmek, Stuart Webbs-seria.

Helyárák csak a legritkább esetben vannak felemelve.